

Książki mają supermoc!

2021-04-22

Edukacja literacka od najmłodszych lat jest podstawą rozwoju demokratycznych społeczeństw. To dlatego Kraków i Wrocław - Miasta Literatury UNESCO, Fundacja Powszechnego Czytania, Polska Izba Książki i Fundacja Olgi Tokarczuk przygotowały wspólnie publikację, która w dostępny, prosty i atrakcyjny wizualnie sposób odpowiada na pytanie: „Jak sprawić, by nasze społeczeństwo więcej czytało i co dzięki temu zyskamy?”. „Supermoc książek. Poradnik upowszechniania czytania” miał swoją premierę 22 kwietnia, w przeddzień Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich.

Po co upowszechniać czytanie? Jak powinniśmy do tego podejść, by osiągnąć zmianę w skali całego kraju? Jakie są sprawdzone metody zachęcania do sięgnięcia po książkę? Czy czytanie jest ważne dla zdrowia i dlaczego liderzy przedsiębiorczości czytają? Odpowiedzi na te i wiele innych pytań możemy znaleźć w „Supermocy książek. Poradniku upowszechniania czytania”, czyli publikacji powstałej dzięki współpracy pięciu różnych organizacji: Miast Literatury UNESCO - Krakowa i Wrocławia, Fundacji Olgi Tokarczuk, Fundacji Powszechnego Czytania oraz Polskiej Izby Książki.

Jej autorką jest Maria Deskur, aktywistka literacka, prezeska Fundacji Powszechnego Czytania. Szatę graficzną opracowały Joanna Gniady i Dorota Nowacka.

„Niniejsza publikacja powstała z myślą o profesjonalistach i wolontariuszach angażujących się w najróżniejszy sposób na rzecz zwiększenia liczby Polaków czytających książki. Chcielibyśmy, by stała się pomocą w pracy, katalizatorem rozmów, zacynem do tworzenia współpracujących środowisk i inspiracją do dalszych działań” - czytamy we wstępie.

Bibliotekarze, nauczyciele, nauczyciele przedszkolni, pracownicy samorządów w działach kultury i edukacji, pracownicy opieki społecznej, działacze i politycy każdego szczebla władzy państwowej, biznesmeni-filantropi, aktywiści NGO - wszyscy, którzy już zajmują się tematem upowszechniania czytania lub chcą się nim zająć w przyszłości - są adresatami „Supermocy książek”. Publikację można bezpłatnie pobrać [tutaj](#).

Poradnik w przystępny, atrakcyjny wizualnie sposób pokazuje, że zdrowie naszej społeczności, poziom edukacji, siła kapitału społecznego, przedsiębiorczość, wreszcie równość obywateli i przyszłość demokracji wiążą się z tym, jak często sięgamy po książki. Czytanie jest ważnym czynnikiem rozwojowym u najmłodszych dzieci, a na późniejszych etapach życia staje się fundamentem edukacji. Sięganie po książki zwiększa szanse uczniów na sukces we wszystkich dziedzinach, również ścisłych. Czytając, uczymy się funkcjonowania we wspólnocie: rozumiemy lepiej innych, potrafimy współpracować i wymieniać się pomysłami. To klucz do innowacyjnej przedsiębiorczości i najlepszy sposób na rozbudzenie kreatywności.

- W publikacji pokazujemy również, że czytanie czyni nas równymi i ma znaczący wpływ na rozwój demokratycznych społeczeństw. Jest udowodnionym sposobem na niwelowanie różnic statusowych i wzmacnia społeczeństwo obywatelskie. Upowszechnienie czytania to zadanie potężne, wielopoziomowe, nikt z nas nie robi tego sam - dlatego musimy współpracować i skupić swoje wysiłki na działaniach o największej skuteczności. Chcemy dzielić się naszą wiedzą o tym, jak upowszechniać czytanie i zachęcać innych do podejmowania mądrych, skutecznych działań w tym obszarze. Jestem zachwycona, że publikację wydaje pięć instytucji pod patronatem Biblioteki Narodowej. To wyraz tego, jak zależy nam na współpracy i na

merytoryczności naszych działań – mówi Maria Deskur, autorka „Supermocy książek”.

Współtwórcy publikacji, Kraków i Wrocław – Miasta Literatury UNESCO, od lat dbają o supermoce mieszkańców i turystów.

Kraków systemowo od 2013 roku, czyli od momentu przystąpienia do sieci Miast Literatury UNESCO, podejmuje temat edukacji literackiej i wdraża nowe inicjatywy mające na celu podnoszenie poziomu czytelnictwa – w samym Krakowie, ale też w skali ogólnopolskiej.

– Realizując działania w ramach programu Kraków Miasto Literatury UNESCO, promujemy czytelnictwo wśród dzieci od najmłodszych lat i pamiętamy, że edukacja literacka jest bardzo ważna na każdym etapie rozwoju jednostkowego i społecznego – mówi Izabela Błaszczuk, dyrektor KBF, instytucji kultury Miasta Krakowa. – Czytaj PL, czyli największa tego typu akcja promująca czytelnictwo w Polsce, pasma dla dzieci, młodzieży i całych rodzin na Festiwalu Conrada, działania, które planujemy w ramach Roku Lema, Szkoła Czytania dla młodzieży i dla grup wykluczonych, a także Festiwal Literatury dla Dzieci, Biblioteka Przedszkolaka czy wyprawka literacka dla niemowląt – wspieramy proczytelnicze postawy w różnych obszarach i na różnych poziomach – dodaje.

Kraków jeszcze w maju zaprasza na szkolenie online zatytułowane „Istnienie nieustanne, albo radość czytania” kierowane m.in. do animatorów kultury, bibliotekarzy i nauczycieli. Poprowadzą je Beata Kwiecińska i Maciej Dąbrowski, twórcy Domu Kultury INSPIRO, organizatorzy setek warsztatów dla dzieci i nagradzani animatorzy kultury. Podczas spotkania dowiedzimy się, jak poprowadzić warsztaty inspirowane książkami dla dzieci. Prowadzący opowiedzą, jak zorganizować tego typu zajęcia w czasie pandemii i dlaczego należy podchodzić do dziecięcych pomysłów z zaangażowaniem i szacunkiem. Informacje o warsztatach i zapisach można znaleźć [tutaj](#).

Wrocław został Miastem Literatury UNESCO w 2019 roku. Miasto każdego nowo narodzonego wrocławianina wita prezentem wyprawką, w której znajduje się m.in. unikatowa książka opowiadająca dzieciom świat poprzez litery alfabetu, wspaniale wymyślona i zilustrowana przez Ewę Kozyrę-Pawlak i Pawła Pawlaka.

Zajęcia edukacyjne podkreślające wartość czytania są od lat niezwykle istotnym elementem wszystkich najważniejszych festiwali literackich we Wrocławiu, a często także działań realizowanych w całej aglomeracji. Warsztaty i zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych zajmują szczególne miejsce w programach m.in. Wrocławskich Targów Dobrych Książek, Międzynarodowego Festiwalu Kryminału czy Bruno Schulz. Festiwal. Międzynarodowemu Festiwalowi Poezji Silesius towarzyszy natomiast całoroczny cykl spotkań z poetkami i poetami (Salon Silesiusa) i cykl lekcji prowadzonych przez poetów i poetki w szkołach.

Wrocław wzmocnia także kompetencje czytelnicze dorosłych poprzez dostępne online wykłady z cyklu „Seniorzy w e-kulturze” czy „Subiektywny kurs literatury polskiej” – kierowany do mieszkających w Polsce obcokrajowców. Tłumy przyciągnęło wspólne świętowanie przyznania Nagrody Nobla Oldze Tokarczuk, a później rocznica tego wspaniałego wydarzenia. Natomiast rok 2021 jest wypełniony licznymi interdyscyplinarnymi wydarzeniami w ramach obchodów Roku Tadeusza Różewicza.

- Mamy pełną świadomość cywilizacyjnej roli edukacji. Przypominam sobie, jak na jednym ze spotkań autorskich, ktoś zapytał Olgę Tokarczuk, jak się nauczyć pisać książki, a ona odpowiedziała, że aby napisać jedną książkę, trzeba przeczytać tysiąc. U podstaw misji zarówno Fundacji Olgi Tokarczuk, jak i Wrocławskiego Domu Literatury leży podobne przekonanie dotyczące nie tylko pisarzy, ale wszystkich ludzi – jeśli nie nauczymy się czytać, jeśli nie będziemy czytać, to nasza cywilizacja upadnie – mówi Irek Grin, dyrektor Wrocławskiego Domu Literatury i Fundacji Olgi Tokarczuk.

Polska Izba Książki obchodziła w zeszłym roku 20-lecie istnienia i od tego czasu nieprzerwanie podejmuje różne działania na rzecz upowszechnienia czytelnictwa.

- Będąc w samym sercu biznesu książkowego, rozumiemy, jak bardzo czytanie buduje innowacyjność, przedsiębiorczość i tym samym rozwija gospodarkę. Upowszechnienie czytania w Polsce będzie oczywiście pomagało po części biznesowi książkowemu, ale służy przede wszystkim rozwojowi szeroko pojętego biznesu i innowacyjności w społeczeństwie, dlatego do rozmowy i zaangażowania zapraszamy dużo szersze grono biznesowe i decyzyjne niż jedynie kolegów z branży książkowej – podkreśla Sonia Draga, prezes Polskiej Izby Książki.

Fundacja Powszechnego Czytania powstała dzięki współpracy 21 osób i firm z branży książkowej trzy lata temu. Od tego czasu podejmuje dialog z coraz szerszym gronem interesariuszy. Fundacja wprowadziła do działań na rzecz upowszechnienia czytania środowisko lekarskie dzięki projektowi „Książka na receptę. Recepta nas sukces”. W 2019 roku dostała za ten projekt Zwyrtałę, nagrodę za najlepszy pomysł na promocję czytelnictwa na Międzynarodowym Festiwalu Literatury Dziecięcej Rabka Festival. Instytucja w 2021 zdobyła podium w plebiscycie Lubimyczytac.pl i Allegro w kategorii Fundacja/Stowarzyszenie Roku.

Premiera publikacji „Supermoc książek. Poradnik upowszechniania czytania” odbyła się w przeddzień Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich. Sprawdźcie, co dzieje się w tym dniu w [Krakowie](#) i [Wrocławiu](#) – Miastach Literatury UNESCO.

Publikacja „Supermoc książek. Poradnik upowszechniania czytania” powstała dzięki rozmowom, wspólnej wizji i współpracy pięciu instytucji: KBF – operatora programu Kraków Miasto Literatury UNESCO, Wrocławskiego Domu Literatury – operatora programu Wrocław Miasto Literatury UNESCO, Polskiej Izby Książki, Fundacji Olgi Tokarczuk i Fundacji Powszechnego Czytania.

Publikację można bezpłatnie pobrać [tutaj](#).